

**C** approbavit. Hijs uero qui ex gingiuis, uel uua, uel faucium lateribus, uel tonsillis sanguinem fluunt, supradictorum nulla sequentur, sed locorum uulnerationem ore aperto oculorum approbat uisus. Item hijs qui ex capite sanguinē fluunt acceptum primo, uel exceptum internis uisceribus, atq; ita redditum, si in arteriam deflexerit, excludunt. Deinde cum tussicula uehementi etiam, quam de pulmone feratur similitudinem dabit. Sin uero in stomachum deflexerit, uel uentrem, commota nausea uomitur, etiam quam ex iisdem locis ferri uideatur similitudinem dabit. Sed discerni hoc facile potest, siquidem ægrotantibus feruor igneus ora pertractans antecedit, & capitis grauedo uel dolor, & extensio uenarum, & magis earum quæ tempora uel frontē cingunt. Sequitur etiam faucium titillatus, & aliquando per narium quædam sanguinis distillatio, uel per eas cauernas quæ ad fauces ex capite descendunt. Quod aperto ore, atque experta lingua uisu probatur, & uicina loca quoq; sanguinolenta apparebunt. Aliquando etiam remeantis materiæ causa laxiora transuorationis efficiuntur loca, & ægrotantes excreatu quodam sanguinem respuunt accipientes ex superioribus adducto spiritu, ut sæpe muculenta consueuerunt dormiētes. Præterea in ore collectus excitat sanguis, uel transuoratus, & in stomachum, uel in uentrē ueniens premittit permanens ægrotantes, aut reiectus releuat. Et hijs qui passione afficiuntur, acceptis uel transuoratis remordentibus materijs nullam interiorū mordicationem sentiunt: Quod necessariò eos qui ex stomacho fluunt sequitur. Ac si in arteriam fluxerit, tussicula rursus excludetur. Quo reiecto ægrotantibus tussicula mitigatur: Si quidem nulla inesse uideatur interioribus remanens causa, quæ tussire prouocet ægrotantes: nisi forte, quod est rarissimum, aliqua corpuscula gelati sanguinis inhæreant interioribus locis. Item de pulmone fluens discernitur, quod iam præcedente tussicula in fluorē ueniant, inde tussire non desinant. Communiter autem, cæteris inter se paribus signis, ex arterijs ueniens sanguis tenerior, ac rubri coloris, & spumofus esse perspicitur: ex uenis uero crassior, & atrii coloris. Hæc est locorum singulatim posita significatio.

DE EFFECTV SIVE EXITV SVPRADICTARVM PASSIONVM QVEM GRAECI APOTELESMATA VOCANT. CAP: XII.

ἄσπιδος.

Erasistratus.  
εὐκλειπῶν ἄσπιδος.



Asclepiades.

Soranus.

Vasitum de euentu, siue exitu, uel effectū passionum: Nam Erasistratus facile curabiles succulentos homines dixit atq; fortes, & paruicolles, quos microtrachelos appellauit, hoc est, qui minimæ longitudinis habeant colla. Difficile autem curari posse tenues ac debiles, & porrecta collarū longitudine formatos: In hijs enim, inquit, summa cum difficultate sanguis & tussis plurimam per longitudinē tractus, & quod obsident uuida plurimo tempore habitudinem gutturis siue cannae, quam arteriam uocant, & ob hoc graues atque tardas tussiculas faciunt. Item Asclepiades difficile curabiles inquit succulentos atque carnosos, ob uehementiam spirationis. Eadem ratione etiam ætates medias, & pueros: celerius etenim inquit spiritum ferri, & in sputis perficiendis offensione carniū retardari. Plurimi deinde etiam affectiones uitæ quaesierunt, & regiones, & temporū annales partes. Item per putredinē factum fluorem difficile curabilem dicunt, ab eo qui eruptione fuerit effectus: siquidem putrefactæ partes non coëant. Nos uero iuxta Sorani sententiam fluores sanguinis alios dicimus esse nouos corporibus atque recentes, alios tardi temporis atque

**A** atque inueteratos, & alios solos, alios cum tumore, alios etiam cum febricula  
 & sufficula, & alios iuges, alios dimissionibus intercapedinos, ordine serua-  
 to, aut inordinatos, & in super positionibus aut lenimentis magnis, aut paruis,  
 & detracta uirium fortitudine, ac seruata. Hac sunt enim urgentiores differen-  
 tia, secundum quas diligentiam uariamur curationis, siue seruata, siue incerto  
 motu existente passione. Sed difficile curabiles fluores præ cæteris dicimus tar-  
 dos magis recentibus, ob iugem perseuerationem. Item cum tumore uel febrili-  
 tationis negant: Et ob hoc complexionibus cõtraria sæpe adiutoria poscunt, quæ  
 sint diuersis aduersa. Item iuges fluores ab hijs qui dimissionibus mitigantur:  
 Etenim graue, atque minime tutum omne quod nulla fuerit mitigatione uaria-  
 tum. Item inordinati ab hijs qui ordine seruato corpus afficiunt: Est enim in-  
 sidiosa curationi temporum inopinata uarietas. Non aliter etiam superpositio-  
 ne asperati fluores curatione difficiles ab hijs qui in lenimento constituti sunt  
 iudicantur, ob prædictam rationem uulnerum. Item hijs qui plurimum corpus  
 affecerint, atque uires ægrotantis insumpserint. Dat etiam adiutorijs medici-  
 nalibus fortitudo corporis uiam. Hac denique etiam in uulneribus nudis,  
 hoc est, in exterioribus partibus corporis constitutis fieri cernimus. Cum iu-  
 uenibus, uel ut specialiter diximus, athletis, & laborantibus hominibus facilia  
 uulnera fieri uideamus. Senibus uero, & omnibus imbecillibus difficultia. Quæ  
 propter etiam uacuis, uel inexercitatis corporibus Asclepiadis dicta minime  
 conueniunt. Item ulceratione facti fluores difficiles curatione ab hijs qui eru-  
 ptione fuerint affecti iudicantur. Siquidem transcurso, atque prætermisso initio  
**B** nouitatis fructu caruerint, quo facilis glutinatio fieri solet: negat enim tarditas  
 facultatem. Item eruptione facti fluores ab hijs qui sine eruptione fuerint diffi-  
 ciles sunt curatione: Eius enim factæ glutinationes alterius passionis initium re-  
 ferunt. Item ex partibus multis modis factos fluores, ab hijs qui paruo motu  
 agitantur difficiles curatione accipimus: Est enim motus coherentium partium  
 diuinctio. Item ex occultis partibus uenientes ab hijs qui proprias tenuerint  
 partes: Etenim adhibita adiutoria occultis uel celatis partibus uitata suæ uirtu-  
 tis sinceritate perueniunt, sanis primo locis excepta, ac deinde transmissa. Hijs  
 uero qui ex primis locis fluores indomita adiutoriorum uirtute curantur, de-  
 nique a stomacho, uel uentre, aut faucibus uenientes, facile curabiles approba-  
 mus: Etenim pota medicamina patientibus primo locis adueniunt, & non ni-  
 mio, aut iugi naturæ motu exercitatis. Hijs uero qui ex hypozygo membrana  
 fluores uenerint, difficiles curatione iudicantur: & magis si ex diaphragmate,  
 quod nos iam dudum discretorium diximus: Item ex arteria, hoc est pulmonis  
 calamo. Omnium præterea difficilis atque grauior curatione ex pulmone fluens  
 accipitur, ob iuge spirationis officium: Hijs enim qui omnem fluorem de pul-  
 mone uenientem incurabilem dicunt, assentiendum non est: Sed iuxta Sorani sen-  
 tentiam difficilis est eorum curatio iudicanda: quippe cum uulnerationibus thoracis  
 sæpe pulmo penetratus non intulerit mortem, ut hijs exclusis uel cadentibus, febrili  
 adhibita decisio in cicatricem uulnera fecerit conuenire, ut omnes approbent Chirur-  
 gi, memorantes in bello quædam sagittarum penetrato pulmone conualuisse, san-  
 guinem a sagitta uomuisse, nec tamen mortem fuisse consecutam. Hac sunt quæ de  
 effectu, siue de euentu fluorum credidimus ordinanda: Etenim ex capite ueniens fluor  
 generaliter est curatione facillimus: siquidem non multos sustineat motus. Nunc  
 nobis necessarium dicendum remanet, ne cui cœnotetesi sanguinis fluor adscribatur.  
 Aliquis

διὰ τὴν ἀνοσμίαν  
 discretorium.

